

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика” 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Медиен мониторинг

15 март 2013

Документът е изготвен съгласно договор за възлагане на обособена позиция № 2 „Извършване на медиен мониторинг и изработване и предоставяне на контент анализ на публикациите и излъчванията в печатните и електронни медии по теми, свързани с ОП "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013" от обществена поръчка с предмет: „Социологически проучвания за изпълнение, мониторинг и оценка на Комуникационния план на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013”

ЕСТАТ ООД, С ПОДИЗПЪЛНИТЕЛ МЕДИЯЗУУМ ООД

Медиен мониторинг

15 март 2013

Съдържание

Медиен мониторинг – обобщение.....	3
Телевизии и радиостанции.....	4
Няма намерена информация.....	4
Национални печатни медии.....	5
Източник: в. Дума.....	5
Заглавие: Правителството на ГЕРБ не свърши основни неща.....	5
Източник: в. Сега.....	6
Заглавие: Фирмата на Асен Василев се оказа в крехко финансово здраве.....	6
Източник: в. Труд.....	8
Заглавие: Веднага диалог с бизнеса.....	8
Регионални печатни медии.....	9
Източник: в. Старозагорски Новини.....	9
Заглавие: Форум промоцира създаването на клъстери.....	9
Периодични печатни издания.....	10
Източник: сп. Enterprise.....	10
Заглавие: Европа търси иновативни проекти.....	10
Източник: сп. Enterprise.....	12
Заглавие: Икономическите последствия от политическата криза.....	12
Източник: сп. Enterprise.....	15
Заглавие: ИнфраСтруктурни реформи.....	15
Източник: сп. Enterprise.....	18
Заглавие: Развитие в застой.....	18
Източник: сп. Enterprise.....	23
Заглавие: Инфраструктурата не е мръсна дума.....	23
Интернет издания и социални мрежи.....	27
Източник: www.moreto.net.....	27
Заглавие: Завърши представянето на процедурата за клъстерно развитие във Варна.....	27
Източник: www.varna24.bg.....	28
Заглавие: Представиха във Варна процедурата за подкрепа на клъстерите.....	28
Източник: www.facebook.com.....	29
Заглавие: Областен информационен център - Пловдив.....	29
Източник: www.facebook.com.....	30
Заглавие: Областен информационен център - Разград.....	30

Медиен мониторинг – обобщение

15.3.2013 г.

Вид медия	Брой материали
Общо за електронните медии, от които:	0
• телевизии	0
• радиостанции	0
Общо за печатните и интернет базираните медии, от които:	13
• вестници, от които:	4
- национални	3
- регионални	1
• периодични издания	5
• интернет издания и блогове	4
Общо за деня	13

Телевизии и радиостанции

Няма намерена информация.

Национални печатни медии

Дата: 15.03.2013

Източник: в. Дума

Страница: 7

Брой думи: 144

Резюме: Много неща не бяха направени от предходното правителство, посочват още от ЦИР. Сред тях са решаването на проблемите с административното обслужване на бизнеса, проблемите с възстановяването на ДДС при експорта, проблемите с подкрепата за технологичното развитие на фирмите, включително чрез еврофондовете и програма конкурентоспособност, която не работеше както трябва. Това са съвсем конкретни въпроси, които бизнесът винаги е поставял и някак си се приемаха с кимане и одобрение като цяло, но без да се правят реални стъпки в тази посока. Именно това може да бъде преодоляно от следващите правителства. Според водещите експерти на ЦИР служебният кабинет не може да направи нещо кой знае какво, но може да започне един по-сериозен диалог с бизнеса. Да очертае вероятно нещата, които може да направи веднага, евентуално в рамките на още това правителство, и други, които да бъдат поставени сериозно на масата пред следващото редовно правителство и парламент.

Заглавие: Правителството на ГЕРБ не свърши основни неща

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Много неща не бяха направени от предходното правителство, посочват още от ЦИР. Сред тях са решаването на проблемите с административното обслужване на бизнеса, проблемите с възстановяването на ДДС при експорта, проблемите с подкрепата за технологичното развитие на фирмите, включително чрез еврофондовете и *програма Конкурентоспособност*, която не работеше както трябва. Това са съвсем конкретни въпроси, които бизнесът винаги е поставял и някак си се приемаха с кимане и одобрение като цяло, но без да се правят реални стъпки в тази посока. Именно това може да бъде преодоляно от следващите правителства. Според водещите експерти на ЦИР служебният кабинет не може да направи нещо кой знае какво, но може да започне един по-сериозен диалог с бизнеса. Да очертае вероятно нещата, които може да направи веднага, евентуално в рамките на още това правителство, и други, които да бъдат поставени сериозно на масата пред следващото редовно правителство и парламент.

Дата: 15.03.2013
Източник: в. Сега
Страница: 6
Брой думи: 630

Резюме: Рекламираната като уникална компания за ценообразуване на самолетни билети Everbread, съоснована от министъра на икономиката Асен Василев, е в крехко финансово здраве, показва справка на в. "Сега" в британски фирмен регистър. Компанията има дългове за над 5 млн. британски лири и дори да си събере вземанията от длъжниците, които са за около 46 хил. лири, няма да успее да оправи борchoвете си. Паричната наличност на компанията е само около 125 хил. лири, а материални активи липсват, показва последният отчет на Everbread. От официалния сайт на компанията става ясно, че тя развива дейност в Англия, България и Сингапур, а Василев е посочен за неин президент.

Заглавие: Фирмата на Асен Василев се оказва в крехко финансово здраве

Подзаглавие: Икономическият министър е в индиректна връзка с инициативата "Джеремид"

Автор: Румяна Гочева

Текст: Рекламираната като уникална компания за ценообразуване на самолетни билети Everbread, съоснована от министъра на икономиката Асен Василев, е в крехко финансово здраве, показва справка на в. "Сега" в британски фирмен регистър. Компанията има дългове за над 5 млн. британски лири и дори да си събере вземанията от длъжниците, които са за около 46 хил. лири, няма да успее да оправи борchoвете си. Паричната наличност на компанията е само около 125 хил. лири, а материални активи липсват, показва последният отчет на Everbread. От официалния сайт на компанията става ясно, че тя развива дейност в Англия, България и Сингапур, а Василев е посочен за неин президент.

Част от компанията е и датският предприемач Мортен Лунд, който определя колегата си като гений, с когото трудно се работи. През 2009 г. той е съдружник с Асен Василев и шеф на борда на съветниците в Everbread. Пред в. "24 часа" Лунд разкрива, че се е запознал с Василев, когато българинът започва да се съди с друг свой съдружник - Павел Езекиев, който е познат у нас като шеф на агенцията за инвестиции в кабинета "Сакскобургготски". "Павел инвестира в него, после започнаха да се съдят. Аз се запознах с Езекиев, защото започна да ме съди, защото познавам Асен", разказва Лунд.

"Повярвахме във визията на Асен. Той е гений. Но нали знаете - с гениите понякога се работи трудно. Отворихме офис в Сингапур и сега успях да уредя с правителството там - те са ми приятели - да инвестира 10 млн. Аз им помогнах да наберем 20 млн. долара за фирмата и сега те заплашват, че ще ме съдят. Странно", казва Лунд, който продължава да е обявен за шеф на борда на съветниците в сайта на Everbread заедно с Монти Брюър, Ван Съоренсен и Майкъл Джексън.

Министър Василев и Павел Езекиев се оказват в спор заради друг сайт за самолетни билети lessno.com, който е основан през 2004 г. от Станислав Гьошев, Марио Сотиров, Ани Петрова и Асен Василев. Четиримата са сред основателите през 2009 г. и на Everbread, в която инвестира Лунд.

Василев се свързва с рисковия фонд NEVEQ за финансиране на бизнеса му, а по това време Павел Езекиев е управляващ партньор в него. Фондът отпуска на lessno.com първо 3 млн. долара и след това още 1.5 млн. и изпраща двама свои представители в петчленния борд. През 2009 г. обаче NEVEQ и съоснователят Асен Василев се скарват. Причината за спора е юридическа проверка на фонда в документите на компанията на Василев, която е показала нарушения на дружествения договор. Това дава основание на NEVEQ да поиска пълен контрол над lessno.com. Основателите около Асен Василев започват да търсят нов инвеститор, който да откупи дела на NEVEQ. Така се появява Мортен Лунд, който обаче няма пари да купи фирмата. В края на краищата през лятото на 2009 г. NEVEQ обезсилва акциите на четиримата основатели на lessno.com - Ани Петрова, Асен Василев, Марио Сотиров и Станислав Гьошев. Прави го след консултации с юристи и след разговори с инвеститорите във фонда. Следват съдебни битки, а Василев, Гьошев и Лунд основават сходната компания Everbread.

ВРЪЗКА

Любопитна подробност е, че NEVEQ е свързана с инструмента "Джеремид", който е част от програмата "Конкурентоспособност". Парите по инициативата се дават под формата на нисколихвени кредити или дялово финансиране от страна на някой от фондовете по "Джеремид". NEVEQ е избрана за мениджър на т.нар. рисков фонд venture capital, който

подпомага стартиращите фирми. Самото усвояване по програмата не върви, но за сметка на това парите по *"Джеремид"* се отчитат пред Брюксел като платени, макар да не са. По *"Конкурентоспособност"* са усвоени 44.8% от общия ѝ бюджет от 2.2 млрд. лв., като 400 млн. лв. от тях са именно парите по *"Джеремид"*. Те обаче все още не са стигнали до фирмите. В края на м.г., за да бъдат спасени от загуба, тихомълком към инициативата бяха прехвърлени още толкова средства.

Дата: 15.03.2013
Източник: в. Труд
Страница: 15
Брой думи: 197

Резюме: Служебното правителство на министър-председателя Марин Райков трябва да подобри бизнес климата и да започне диалог с бизнеса. Това заявява пред БГНЕС икономистът Георги Прохаски, председател на Центъра за икономическо развитие.

Заглавие: Веднага диалог с бизнеса

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Служебното правителство на министър-председателя Марин Райков трябва да подобри бизнес климата и да започне диалог с бизнеса. Това заявява пред БГНЕС икономистът Георги Прохаски, председател на Центъра за икономическо развитие.

Държавата трябва да обърне сериозно внимание върху проблемите с бизнес климата в страната, които оказват влияние върху всички икономически дейности.. Тук няма някакъв мигновени решения, които могат да бъдат взети.

Служебният кабинет не може да направи нещо кой знае какво, но може да започне един по-сериозен диалог с бизнеса. Да очертае вероятно нещата, които може да направи веднага, евентуално в рамките на още това правителство, и други, които да бъдат поставени сериозно на масата пред следващото редовно правителство и парламент.

Много неща не бяха направени от предходното правителство. Сред тях са решаването на проблемите с административното обслужване на бизнеса, проблемите с възстановяването на ДДС при експорта, проблемите с подкрепата за технологичното развитие на фирмите, включително чрез еврофондовете и *програма Конкурентоспособност*, която не работеше както трябва. Това са съвсем конкретни въпроси, които бизнесът винаги е поставял и някак си се приемаха с кимане и одобрение като цяло, но без да се правят реални стъпки в тази посока. Именно това може да бъде преодоляно от следващите правителства.

Регионални печатни медии

Дата: 13.03.2013

Източник: в. Старозагорски Новини

Страница: 5

Брой думи: 265

Резюме: Стара Загора беше домакин на информационна среща за представяне на процедура за подбор на проекти по програма "Подкрепа за развитието на клъстерите в България". Срещата се организира от МИЕТ, а лектори бяха експерти от дирекции "Европейски фондове за конкурентоспособност". Във форума участва и областният управител Недялко Недялков.

Заглавие: Форум промоцира създаването на клъстери

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Стара Загора беше домакин на информационна среща за представяне на процедура за подбор на проекти по програма "Подкрепа за развитието на клъстерите в България". Срещата се организира от МИЕТ, а лектори бяха експерти от дирекции "Европейски фондове за конкурентоспособност". Във форума участва и областният управител Недялко Недялков.

Основната цел на настоящата процедура е да допринесе за създаването и развитието на клъстери в България като фактор за повишаване на конкурентоспособността на българските предприятия чрез предоставянето на подкрепа за изграждане и укрепване на административния и управленски капацитет на клъстера. Други цели са разширяването на пазарните позиции, привличане на нови членове на клъстера, както и насърчаване на инвестициите в съвременни технологии и оборудване за общи клъстерни дейности.

След края на срещата областният управител изрази становище, че изпълнението на *ОП "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"* е от изключително важно значение за икономиката на Старозагорския регион. "Българинът като индивидуалист е добър експерт в дейността си, но когато става въпрос за създаване на големи предприятия като клъстерите, той става мнителен. Бизнесът трябва да се замисли сериозно за изграждане на клъстери, защото това е световна практика и тя дава възможност за по-пълноценно усвояване на европейските средства и по-бързо изправяне на българската икономика на крака", заяви Недялко Недялков. Той препоръча на бизнеса в Стара Загора и на всички организации като ТПП, Клуба на работодателя и други НПО да насочат вниманието си към разработването на програми и стратегии за развитието на клъстери на територията на областта. "Именно така те ще могат да спомогнат за развитието на конкурентоспособността и ще подготвят бизнеса за следващите предизвикателства през новия програмен период 2014-2020", допълни Недялков.

Периодични печатни издания

Дата: 15.03.2013

Източник: сп. Enterprise

Страница: 8,10

Брой думи: 1000

Резюме: Българските малки и средни предприятия с достъп до над 125 млн. евро за пилотни ИТ решения за нуждите на гражданите, бизнеса и публичния сектор в ЕС.

Заглавие: Европа търси иновативни проекти

Подзаглавие:

Автор: Мария ЧЕРЕШЕВА

Текст: Българските малки и средни предприятия с достъп до над 125 млн. евро за пилотни ИТ решения за нуждите на гражданите, бизнеса и публичния сектор в ЕС.

Ако поради корупция, тромави процедури и ниски бюджети българските фирми и научни звена често не успяват да получат достъп до държавно финансиране от печално известните фондове за иновации и научни изследвания, то през 2013 г. те отново имат шанса да се състезават за подкрепа на европейско равнище. За седми пореден път Европейската комисия отвори конкурсна сесия за набиране на проекти по програма "Подкрепя за ИКТ политики", която подкрепя пилотни решения за развитие на електронните услуги на ниво ЕС. Това дава на българските фирми възможността да участват в разработката и внедряването на новаторски технологични и софтуерни разработки за подобряване на градската среда, здравеопазването, защитата на личните данни, които ще намерят директно приложение на европейско равнище.

Макар и с по-малка популярност от администрираната у нас *оперативна програма "Конкурентоспособност"*, европейската инициатива в подкрепа на ИКТ сектора далеч не е непозната на българските фирми. В рамките на предишния шести конкурс на програмата, проведен през 2012 г., компании и организации от България постигнаха най-успешното си представяне, като финансиране получиха 12 международни проекта с общо 19 български участника. За периода 2007-2012 г. 57 представители на страната участват в 39 проекта на стойност над 5 млн. евро. Какво предстои през последната за настоящия програмен период конкурсна сесия и как могат повече фирми от България да участват в създаването на иновации с международен обхват?

Финансирането

През 2013 г. ще се финансират общо 5 теми, подразделени на 19 цели. Най-голям бюджет от 39 млн. евро е предвиден за Тема 3 "ИКТ за здравеопазване, достойно остаряване и социално приобщаване", разделена на пет подцели. По Тема 2: "Цифрово съдържание, отворени данни и креативност" ЕК е определила бюджет от 36 млн. евро. Средствата ще бъдат разпределени за предоставянето в цяла Европа на продукти и услуги с добавена стойност, базирани на висококачествено цифрово съдържание. Бюджет от 32,5 млн. евро е предвиден за финансиране на проекти по Тема 1 "Електронни обществени услуги, базирани на облак и интелигентни градове". Интересна за бизнеса е и Тема 5 "Отворени цели за иновации и други действия" с индикативен бюджет от 11,2 млн. евро., в рамките на която ЕК ще тества нова схема за финансиране на иновации, базирана на отворени конкурси за подаване на предложения за проекти. На базата на успеха на тази схема ще стане ясно дали новият подход ще влезе в бъдещата европрограма за научни изследвания и иновации Хоризонт 2020. Тема 5 ще подкрепя проекти за иновации в области от широк обществен интерес и такива, които съдействат за ускоряване на трансфера на иновативни приложения и услуги на общоевропейския пазар. С най-малък бюджет от 7 млн. евро е Тема 4 "Сигурни електронни услуги", насочена към изпълнение на европейските политики за защита на критичната информационна инфраструктура и борбата с кибер престъпленията. Очакваното въздействие от проектите е изграждане на по-добра защита на бизнеса и собствениците на уебсайтове срещу кибер атаки и повишаване на сигурността на потребителите чрез намаляване на заплахите, създадени от злонамерени уебсайтове. Дава се възможност на европейската академична общност и индустрията в областта на сигурността да тестват и приложат резултатите от иновативните проучвания за защита на мрежовите информационни инфраструктури.

Как да участвам

Специфичното при рамковите програми на ЕС е, че те не подкрепят проекти, изпълнявани от един единствен бенефициент на територията на една страна членка. Тяхната цел е да обхванат максимален брой страни и участници, ето защо проектите се подават от консорциуми от фирми и/или научни организации. От гледна точка на бизнеса, компаниите могат да участват основно в т.нар. Пилотни проекти тип Б, реализиращи ИКТ базирана иновативна услуга в реални условия. При този тип инициативи е задължително участието на най-малко 4 юридически лица от 4 различни страни членки на ЕС или асоциирани страни, като ЕК финансира до 50% от разходите. Малките и средни предприятия са допустими кандидати и за включване в проекти за създаване на Тематични мрежи, които обединяват минимум 7 представители на всички заинтересовани страни - производители, доставчици, държавни институции, потребители, неправителствени организации. Мрежите разработват нови схеми за реализация на политики чрез работни групи, семинари и обмяна на добри практики. Крайният срок за подаване на проектите е 14 май 2013., като изпълнението им ще започне в края на годината.

Съвети за успешно участие в европейска рамкова програма

1. Не забравяйте, че ЕК търси принос към решаване на общоевропейски проблеми чрез предлаганата от Вас разработка;
2. Ако сте малка или средна компания, трябва добре да прецените капацитета си за участие в програмата - ЕК финансира до 50% от разработките с бизнес приложение, а другата част се покрива със собствени средства. Работата по проектите изисква и сериозен човешки и времеви ресурс;
3. Печелившите консорциуми обикновено включват максимален брой участници от максимален брой държави членки, в които да бъде реализиран проектът;
4. Създаването на международни партньорства е в центъра на участието в рамковите програми. За намирането на партньори могат да ви съдействат националните контактни лица по програма "Подкрепа за ИКТ политики" в МТИТС. Много полезно е и посещението на Информационните дни по рамковите програми в Брюксел, където се създават ключови контакти за формирането на консорциуми;
5. Шансът Вашата организация да бъде координатор на проект е малък, тъй като България е млада страна членка и българските компании и организации нямат дълъг опит в рамките на доказаните европейски консорциуми. Затова е добре да се включете като партньор в консорциум с утвърден лидер, дори и да сте реален инициатор на проекта - шансът за спечелване на финансиране е много по-голям;
6. Придържайте се максимално към Ръководството за кандидатите - то е най-важният документ за вносителите на предложения. Препоръчително е неговите насоки да бъдат изпълнени буквално;
7. Запознайте се добре и с европейските политически документи - Вашите разработки преследват именно постигането на стратегическите цели на ЕС, формулирани в многобройните програми, стратегии, Бели и Зелени книги, и т.н.;
8. Не се плашете от процедурите по кандидатстване и оценка - те са максимално опростени, подаването на проекти става по електронен път и целият процес отнема много по-малко време и административна подготовка от кандидатстването по оперативните програми в България.

Дата: 15.03.2013

Източник: сп. Enterprise

Страница: 12,13,14

Брой думи: 1756

Резюме: Заstraшените са плащанията от Европа, чуждите инвеститори съвсем ще ни забравят.

Заглавие: Икономическите последствия от политическата криза

Подзаглавие:

Автор: Светослав ЗАГОРСКИ

Текст: Заstraшените са плащанията от Европа, чуждите инвеститори съвсем ще ни забравят.

Числото 13 винаги е било обявявано за фатално, но мнозина са залагали на него, като на щастливо число. Поне засега обаче щастието бяга от нас, икономиката е пред срив и има риск за финансовата стабилност.

Броени минути след като премиерът Бойко Борисов обяви, че ще подаде оставка, цените на почти всички акции на Българска фондова борса - София се сринаха. Акции на строителната компания Трейс груп холд АД и Зърнени храни България АД отчетоха спад с по 11%. Първата сделка с акциите на ПИБ бе с понижение от 4,84%, а на Синергон холдинг със 7,78%. Още предния ден бе спряна търговията с акциите на ЧЕЗ. Оценката за всичко това бе еднозначна паника.

Сривът на фондовата ни борса е само една илюстрация на мнението на повечето водещи финансови експерти, че предсрочното падане на правителството на ГЕРБ може да доведе до сериозна финансова нестабилност. Рисковете са в няколко основни направления. На първо място, ненавременната смяна на кабинета е сигнал за политическа нестабилност, която автоматично допринася за това чуждестранният капитал занаяпред да ни счита за рискована инвестиционна дестинация. Това, от своя страна, може да доведе до поскъпване на външните ни дългове включително последния, който бе емитиран през миналата година заради плащанията по заема на НДСВ. Поскъпването на дълга означава плащането на по-високи лихви от страна на държавата.

По-високият политически риск, съчетан с изчерпвания фискален резерв пък може да се окаже повод за рейтинговите агенции да понижат кредитния рейтинг на България. Всичко това ще повлияе на вътрешните дългове на бизнеса и домакинствата, като се калкулира в цената им и може да се стигне до увеличение на лихвите по кредитите, както на новоотпусканите, така и на старите.

Безспорно негативно на финансовата ни система ще се отрази и спешното емитиране на нов вътрешен дълг под формата на емисия ДЦК за 800 млн. лв. заради плащанията към земеделските производители. Новата емисия вече обърна тренда в доходността на ДЦК-тата, която спаднаше неизменно през последните 2 години. Увеличаването на доходността и означава, че държавата ще плаща по-високи лихви, което ще доведе до увеличение на вътрешния дълг на правителството. По-сериозни последствия обаче може да има ако се очертае една продължителна политическа криза. Това означава, че чуждестранните инвестиции ще секнат точно в момента, в който те бяха на път да се възстановят. Прогнозите за 2013 г. бе за минимум 2,5 млрд. евро срещу 2 млрд. евро за 2012 г., но при сегашната ситуация тези 2,5 млрд. евро ще се окажат един мираж. И без предсрочните избори проблемите с привличането на чуждестранните инвестиции са значителни - в две направления. Едното е чисто техническо и се отнася до доста дългия процес за реализиране на дадена инвестиция. Средно 2 години отнема подготовката и реализацията на един проект, като в момента БАИ е на финала на около 5. Вторият проблем е отново в нашата градина. Става въпрос за неререформираната администрация и липсата на реформи, поради реализацията на даден инвестиционен проект се затруднява значително. България е критикувана за високото равнище на корупция, което пряко влияе върху чуждите инвестиции.

Още по-страшно ще бъде обаче ако в следствие на трайна политическа нестабилност бъдат спряни плащанията по линия на европейските фондове. Оказва се, че именно те са основен приходоизточник за генерирането на някакъв ръстез през последните години, защото родното производство непрекъснато спада и все повече малки и средни фирми фалират. Временното спиране на евросредствата може да изложи на риск цели региони, защото много общини разчитат на този приходоизточник и са стартирали гигантски проекти. Всичко това може да стане в един критичен момент, в който България е наддоговорила целия ресурс от първия

програмен период година преди изтичането му, и очаква да направи плащания през 2013 г, в размер на нови около 5 млрд. лв. Такива са прогнозите за следващата година в анализа, изготвен от Министерство на финансите за изпълнението на оперативните програми до момента. Това означава да има нов огромен ръст в плащанията - приблизително удвояване спрямо платените 2,47 млрд. лв. през 2012 г. Европейските фондове са наддоговорени на хартия - 100,3% и предстои да видим дали ще бъде отчетен и сериозен ръст на плащанията. Проблемът тук е, че за разлика от предишните 2 години, когато големите европейски пари се плащаха ударно основно по линия на Оперативна програма "Транспорт", която е отличник сред всички програми до момента, и се строяха ударно пътища, то сега усвояването на големи ресурси трябва да дойде от Оперативна програма "Околна среда" - най-закъсалата от всичките по отношение на плащанията. Наддоговарянето тук е огромно - 117%, но повечето големи проекти са забавени във времето - някои от тях фатално. Основни бенефициенти по тази програма са общините, а те показаха през годините, че страдат хронично от липса на качествени специалисти, които да пишат добри проекти. В резултат на това на 117 общини са наложени финансови санкции за над 52 млн.лв., като това са 20-25% от техните бюджети. Сега същите тези общини ще трябва да направят почти невъзможното за да реализират проекти, които да вкарват в страната ни минимум 2,5 млрд. лв.

Именно при оперативните програми е най-голям рискът от политическата криза, в която се намираме и предстоящите извънредни избори, защото кметовете ще са значително по-съсредоточени в това да си запазят мандатите, отколкото да успеят с реализацията на даден европроект. И сега ако се отворят сайтовете на общините се вижда, че има доста прекратени или временно спрени общински проекти. Другата ахилесова пета на европейското финансиране е програмата "Конкурентоспособност".

В началото на 2013 г. около 95% от общия бюджет на оперативната програма е в изпълнение. Само за няколко месеца през миналата година договорените средства по тази програма приблизително се удвоиха - от 45 на 85% от целия ресурс. Проблемът тук е, че тези договорени средства трябва да бъдат разплатени, т.е. проектите да бъдат изпълнени. Проблемът е голям, защото малките и средни фирми страдат от хроничен недостиг на собствени средства, с които да могат да финансират първоначалните разходи по проектите. В много начален стадий са и инженеринговите схеми за косвено финансиране, каквито са Националният гаранционен фонд и програмата "Джеръми" и поради тази причина не е ясно дали бизнесът ще получи достъп до достатъчно средства за да може да реализира в срок проектите си по програмата "Конкурентоспособност". Естествено, като пряко последствие от оставката на кабинета, може да се очаква пълна парализа на приватизационните процеси

Това ще бъде пагубно за дружество като БДЖ, защото холдингът много разчиташе на спешна приватизация на БДЖ "Товарни превози" и има в момента 4 кандидата за покупката на закъсалото дружество. Ако тази продажба не се състои то това сериозно ще застраши оцеляването и на БДЖ. Трагедията в приватизацията се засилва допълнително от факта, че никой чужд инвеститор не проявява траен интерес към придобиване на даден бизнес, който до момента е бил държавен. Малкото сделки, които станаха, бяха само с български инвеститори и винаги накрая имаше само един желаещ. Така предприятията, като ИПК "Родина", бяха продавани винаги на най-ниската възможна цена. И тук при приватизацията се оказва

че чуждите инвеститори искат по-голяма сигурност и по-добро административно обслужване, а преференциите стоят на заден план. Лошото е, че през 2013 г. няма предвидени за приватизация такива апетитни хапки, каквито бяха остатъчните държавни дялове на ЧЕЗ и "Енерго Про". От една страна това означава, че от приватизация приходите ще бъдат по-малки, а от друга, лошото е, че и на фондовата ни борса не се очаква да се случи каквото и да е в положително отношение.

Въобщо капиталовият пазар беше оставен изцяло на заден план от правителството в оставка, въпреки че за миналата година той отчете ръст в цените, изчислен през основния си индекс SOFIX от над 10%, или повече от два пъти по-висока доходност в сравнение с банковите депозити. Този ръст обаче се дължи изцяло на приватизацията през борсата на ЧЕЗ и "Енерго про", както и на някои банкови акции. Като цяло интерес от страна на чужди инвестиции липсват, няма и първично публично предлагане IPO на български компании. Де факто борсата се намира в латентно състояние и няма никакви признаци, че през 2013 година ще се излезе от него.

Единственият светъл лъч на борсата през 2012 г. бяха фондовете за земеделска земя, чиито акции поскъпнаха драстично, главно поради удачни инвестиции и ниската цена на земята у нас. Очакванията са, че и през 2013 г. цената на земята ще продължи да расте в по-големи темпове, за разлика от цените на другата недвижима собственост.

Последните данни за чуждестранните инвестиции недвусмислено сочат, че вложенията в имоти не са особено перспективни. За 2012 г. чуждите вложения в имоти са даже по-малко отколкото за предходната, но и в двата случая става въпрос за малко повече от 200 млн. евро годишно, което е пренебрежимо малко в сравнение с пикът през 2007 г. - над 1,5 млрд. евро.

Слабият интерес от чужди инвеститори дава основание да се смята, че и през 2013 г. цените на имотите няма да се съживят и пазарът ще продължава да е в тежко състояние. За това говори и факта, че след няколко тримесечия на минимален ръст, в края на годината за последното тримесечие НСИ отчете чувствителен спад в цените с 1,4% на годишна база. Според брокери на имоти обаче спадът е значително по-голям от статистическия и варира от 15 до 20%.

Надеждите тук са свързани основно с факта, че през 2013 г. В сила вече е новият данък от 10% върху лихвите по банковите депозити. Този данък, според финансисти, може да изиграе положителна роля за пазара на имоти, като хората е възможно да извадят парите си от банките и да предпочитат отново инвестиция в жилища. Друга причина за евентуален ръст на покупките е и непрестанно спадащите лихви по депозитите, които вече започват да падат и под 4% годишно. В същото време наемите са се стабилизирали и има прогнози, че ще се покачват, което означава, че една инвестиция в имоти, изчислена през наемната цена ще се окаже значително по-изгодна в сравнение с дохода от банков депозит. Тези сметки обаче засягат само обикновените граждани и не се отнасят до малкия и среден бизнес който е изпаднал в тотален нокдаун. Фалитите през 2012 година поставиха нов рекорд, както и междуфирмената задлъжнялост. По последни данни на Българска стопанска камара, дълговете между фирмите са скочили с над 5,2 млрд. лв. и в момента гони 200 млрд. лв. Лошото е, че една значителна част от нея не е текуща, а вече е просрочена.

На този фон прогнозите за 2013 г. не могат да са особено оптимистични, защото нито българският бизнес показва сериозен потенциал, нито можем да разчитаме на вливане на чувствителни инвестиции отвън. Без драстични реформи и съживяване на малкия и среден бизнес, икономиката ни наистина е обречена на анемично възстановяване и има голям риск прогнозите на чуждестранните наблюдатели да се сбъднат, но без да се стига до фатални крайности, нищо че сме 2013-та година.

Дата: 15.03.2013

Източник: сп. Enterprise

Страница: 16,17,18,19

Брой думи: 1729

Резюме: Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Заглавие: ИнфраСтруктурни реформи

Подзаглавие: Ще помогне ли строителството и ремонтът на пътища, пристанища и ВиК проекти за едно по - добро бъдеще на икономиката и какви са предизвикателствата пред бранша?

Автор: Петя ДИМИТРОВА

Текст: Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Това са две от трите цели, заложи в Националната програма за развитие България 2020. Това са и част от приоритетите, които стоят като предизвикателство пред страната ни през тази година и се сочат като определящи развитието на икономиката.

Инфраструктурата и иновациите са и най-важните за развитието на всяка една държава отрасли. Но, ако в една нормална европейска страна въпросът за създаването на пътища, пристанища, летища, ВиК мрежа не е проблем, а по - скоро част от развитието ѝ, то у нас ставаме свидетели на откриването на рехабилитирани за пръв път от 30 години пътища, на проекти за износени от времето водопроводни мрежи и занемарени мостове и портове, и тепърва полагаме основите на базисната си инфраструктура.

Същевременно България е страна с потенциал в развитието на иновативни продукти с голям брой признати специалисти и не на последно място, с достатъчно средства в еврофондовете, за да се стимулира процесът. Дългосрочен проблем, пред който е изправена страната, е създаването на стимули за фирмите за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, както и ниската степен на сътрудничество между бизнес-наука-образование в тази област. Друг съществен проблем е слабото участие на малкия и среден бизнес в процеса на въвеждане на иновации.

И, за да не бъдем крайно негативни, нека споменем и един доста обещаващ сигнал, а именно проектът за създаване на Технологичен парк и големият напредък, който отбеляза само за няколко месеца. Безспорна заслуга за това има от една страна осигуреното финансиране по ОП "Конкурентоспособност", подкрепата на бизнеса и научните страни, както и пълното съдействие от страна на държавата в лицето на Президентството.

Ясно е, че просперитетът и на двата сектора - инфраструктура и иновации са определящи за устойчивото развитие на икономиката. Остава въпросът обаче дали развитието на единият няма да попречи на развитието на другия, достатъчно ли е финансирането за задоволяване нуждите и на двата и къде е "златната среда", за да създадат те една добра бизнес среда.

"Инфраструктурата е задължителен за бизнес климата елемент с цел привличане на инвестиции - и български и чуждестранни. Добрата инфраструктура влияе на различни сектори - от логистика до развитието на туризма", коментира заместник-председателят на Българската стопанска камара Камен Колев. По думите му въпреки засиленото строителство на пътища и магистралите, все още има проекти, които трябва да се реализират - магистрала Хемус, пътища в Северна България, тунелът под Шипка. И, ако за голяма част от тези проекти финансирането е осигурено от еврофондовете или от държавния бюджет, то на преден план са и важни проекти, свързани с Дунав - хидроенергийни каскади, пристанища, които могат да се реализират чрез публично - частни партньорства. "Чакаме законът за ПЧП да се приеме до средата на годината и се надяваме нещата да се развият тогава", казва Колев. Съсредоточаването на инвестиции в инфраструктура доста често поставя и въпроса, дали сегментът не "изяжда" от средствата за здравеопазване, образование, наука и култура. "Това

няма как да се случи", казва Колев. По думите му за всеки един сектор има определено финансиране и парите на единия, не зависят от другия.

Строителството обаче се оказа секторът, който беше най-засегнат от икономическата криза, а след 2009 г. станахме свидетели на стотици фалирала фирми, на недовършени обекти, спад в строителната продукция и хиляди безработни. Новите магистрали и пътища за съжаление се оказаха недостатъчни, за да задоволят глада за нови проекти и да помогнат напълно за съживяване на сектора, но все пак се превърнаха в спасителен пояс за много фирми.

Обществените поръчки за големите проекти спасиха от кризата големите фирми, казва Камен Колев. Проблемът според него остава за малките, които често пъти нямат достъп до тях или не разполагат с необходимия капацитет да участват. Така малките обикновено се включват като подизпълнители, но основната печалба остава в голямата фирма. Стотици са фирмите, чието оцеляване и развитие зависи от това дали ще успеят да отговорят на изискванията и да спечелят даден търг. В сектора в момента 90% от проектите са от обществени поръчки, а от тях 80% са от европейските фондове", признава инж. Светослав Глосов, председател на Камарата на строителите в България (КСБ). Според него обаче фактът, че поръчките се печелят основно от големите фирми не е проблем. "Една фирма, колкото и да е голяма, не може да изпълни сама строителството на една магистрала например. Тя има нужда от подизпълнители, в повечето случаи малки фирми, които могат да достигнат и до 40 на брой. Така реално в една поръчка има място и за големите, и за малките", казва Глосов. И двамата обаче са на мнение, че в Закона за обществените поръчки (ЗОП) има доста въпроси, които трябва да се изчистят. "Процедурата по оценяване е доста субективна, има и неяснота по отношение на комисията, обосновката, изискванията, как става класацията, механизмът по отношение на контрола на изпълнение на някоя поръчка.", казва Колев. В строителството печели фирмата, предложила най-ниска цена, но тук остава въпросът, как може тя да гарантира качеството на изпълнение на проекта. Според заместник-председателя на БСК често този "проблем" се решава по няколко варианта - предварителна уговорка между възложител и изпълнител, че няма да се вложат необходимите материали или добавка на анекс, с който да се промени договорът. "Принципно няма право на такива анекси, но има различни техники, за да се обуслови доплащане. И така печели най-ниската цена, а после възложителят се рекетира да доплати, за да бъде завършен проекта", обяснява Колев. От Строителната камара посочват като проблем големият брой документи, който една фирма трябва да представи, за да участва в даден търг. Липсата и на един документ обаче се оказва доста често причина за отстраняване на кандидата. "Изискват се дори документи, които могат да се намерят в публичния регистър, а това е абсурдно. Опитваме се да облекчим нещата и се борим за това", коментира инж. Глосов.

От Камарата на строителите имат и забележка към общините, защото при обявяване на тръжните процедури понякога има условия, които донякъде са дискриминиращи или насочващи. От бранша се борят тази практика да бъде отстранена, защото от това страда строителният бизнес от една страна, а от друга и самите общини, тъй като проектите по европейски програми подлежат на мониторинг.

Въпросът с плащанията от държавата се оказва поредният препъни камък пред бизнеса, коментират експертите. Според БСК към момента държавата дължи около 350 -360 млн. лева за обществени поръчки. Голяма част от средствата - около 200 млн. лв. са дългове на общините, които в повечето случаи разчитат на бюджета, отпуснат им от държавата. Така въпросът отново се насочва към управляващите. "Проблемът е, че още, когато се подготвя документацията, възложителят изготвя проектодоговор, в който се съдържат възможности за забавено плащане. Бизнесът може да участва в една обществена поръчка или да не участва, той не може да предоговаря това, което възложителят предлага като срок на плащане.

Има и случаи, когато възложителите предлагат срокове на плащане от 6 месеца след изпълнение на поръчката или след фактуриране. Бизнесът от своя страна трябва да внесе съответните вноски, но няма плащане насреща и не може да се разплати "обясни Камен Колев. Той изрази надежда проблемът да намери решение, след като България транспортира европейската директива, в която се казва, че плащанията не може да се бавят с повече от месец.

За да осъществи приоритетните инфраструктурни проекти до 2020 г, на България са й нужни 14 млрд. евро. В голяма част тези пари трябва да дойдат от двете оперативни програми "Регионално развитие" и "Транспорт". В плановете на правителството влизат 7 магистрали, 7 скоростни пътища и тунелът под Шипка. Министърът на регионалното развитие и благоустройството в оставка Лиляна Павлова обаче обяви, че средствата от Европа няма да са достатъчни за осъществяване на намеренията, затова ще трябва или заем от Европейската банка за възстановяване и развитие, или заделяне на средства от държавния бюджет.

Реално все още не е потвърдена сумата, която Европа ще ни отпусне за осъществяване на инфраструктурните проекти, като позицията на България в преговорите допълнително е усложнена от нестабилната политическа обстановка. Твърде възможно е да се разминем в очакванията си, при положение, че през новия програмен период 2014 - 2020 г. ЕС залага на устойчива икономика, основана на знанието. Това означава, че приоритетни за финансиране сектори ще бъдат иновации, енергийна ефективност, мерки срещу климатичните промени, устойчив транспорт. Доколкото обаче следващите управляващи ще успеят да оправдаят пред Европейската комисия нуждата от развитие на забавилата се с годините основна и жизнено важна за бъдещето на страната ни инфраструктура, предстои да разберем. Това, което е сигурно е, че инвестициите ще дойдат по пътища, които ние тепърва строим.

JEREMIE

Инициативата **JEREMIE** в България се изпълнява в рамките на *Оперативна Програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013г."* съфинансирана чрез европейския фонд за регионално развитие и националния бюджет. Четирите избрани банки ще удвоят първоначално разпределения бюджет по инициативата в размер на 130 млн. евро и ще предоставят нисколихвено финансиране на българските МСП в общ размер на 260 млн. евро.

Инициативата предлага на държавите-членки на ЕС Възможността да използват част от отпуснатите им структурни фондове на Европейския съюз за финансиране на малки и средни предприятия (МСП). Средствата по **JEREMIE** стигат до МСП чрез финансови посредници - банки, гаранционни фондове, фондове за рисков капитал, които чрез различни финансови инструменти, сред които гаранции, съвместни гаранции и насрещни гаранции, капиталови гаранции, кредити, рисков капитал, съфинансиране за "бизнес-ангели", подпомагат дейността на МСП. **JEREMIE** не отпуска безвъзмездна помощ на МСП.

ОП "Регионално развитие"

По приоритетна ос Регионална и местна достъпност се отпускат 400 318 689 евро, от които 340270 886 са европейско финансиране. Целта е да се повиши достъпността и връзките в рамките на градските агломерационни ареали, между градските агломерационни ареали, техните периферии и съседните слабо урбанизирани райони. Дейностите по тази приоритетната ос са съсредоточени в 3 операции: Регионална и местна пътна инфраструктура, Информационни и комуникационни мрежи и услуги, Достъп до устойчиви и ефикасни енергийни ресурси.

Оперативна програма "Транспорт"

Това е програмата с най-голям бюджет в България - 2 003 481 163.68 евро. Целта ѝ е развитието на железопътната, пътната и водна инфраструктура, както и стимулиране развитието на комбиниран транспорт в съответствие с транспортната политика на Европейския съюз и установените изисквания за развитие на Транс-европейската транспортна мрежа за постигне на устойчивост на българската транспортна система. Оперативната програма се фокусира върху няколко стратегически приоритета, които ще допринесат за интегрирането на националната транспортна мрежа в тази на ЕС. Постигането им ще има основен принос за устойчивия и балансиран икономически растеж на страната в средносрочен и в дългосрочен план.

Дата: 15.03.2013

Източник: сп. Enterprise

Страница: 20,21,22,23,24

Брой думи: 2770

Резюме: Или защо иновациите продължават да бъдат национален приоритет на България само на хартия.

Заглавие: Развитие в застой

Подзаглавие:

Автор: Мария ЧЕРЕШЕВА

Текст: Или защо иновациите продължават да бъдат национален приоритет на България само на хартия.

Знаете ли кое е общото между военноморските сили на САЩ, компаниите от холивудската кино индустрия и залите с изкуствени стени за катерене по цял свят? Може би ще останете изненадани, но всички те използват иновативни продукти, създадени от български фирми, доказали се като лидери на глобално равнище.

Малко известен факт е, че капитаните и инженерите от американската флота се обучават да управляват различни плователни съдове чрез уникално софтуерно решение за корабен симулатор, разработено от българската компания InterConsult Bulgaria (ICB). Към момента софтуерът се използва от над 500 организации и заема около 60% дял от световния пазар на корабни симулатори. Същият дял, но от глобалния пазар на изкуствени стени за катерене, държи българската компания "Уолтопия". Създадена от двама млади катерачи през 1996 г., тя притежава най-голямата фабрика за изкуствени стени в Европа и има представителства в 23 страни. Около 5% от разходите на "Уолтопия" отиват за развойна дейност, което ѝ позволява ежегодно да изкарва новости на световния пазар. Що се отнася до компаниите от киноиндустрията, много от тях разчитат на софтуер за визуализация, разработван от българската "Хаос груп".

Фирмата се прочува със своя алгоритъм за визуализация на огън, а в момента е лидер на пазара на V-ray софтуер, използван не само в киното, но и в гейминг и рекламната индустрия.

За жалост обаче, трябва да спрем дотук с добрите новини, тъй като българските фирми, доказали са като световни иноватори, са по-скоро изключение от общото правило. Свидетелство за това е последното проучване на Европейската статистическа служба (Евростат), според което българските компании са на дъното по иновационна активност сред всички 27 страни членки на ЕС. Статистиката показва, че едва 27% от местните предприятия са въвели иновации през изследвания период 2008-2010 г. при средно за съюза равнище от 53%. Страната ни изпада с четири места само за две години, когато компаниите от България отчитаха иновационна активност от 31%, нареждайки се пред конкурентите си от Полша, Унгария, Литва и Латвия. Трябва обаче да се отбележи, че до голяма степен това изпадане се дължи на факта, че фирмите у нас не регистрират осъществените от тях иновации, тъй като виждат реална полза от това. В случай, че отчитането на нови продукти или нововъведения в работния процес бъде направено по-атрактивно чрез облекчени процедури и реални стимули, е твърде възможно българският бизнес да се нареди на средните за ЕС равнища по иновативност.

Ето, че стигаме до парадоксалната ситуация, в която иновациите продължават да присъстват като приоритет в политическото говорене и държавните стратегии, но същевременно повишаването на конкурентоспособността на българските образование, наука и бизнес, си остава по-скоро на равнище добри пожелания. Това, разбира се, има своето логично обяснение и то до голяма степен се крие в липсата на интегрирана и целенасочена иновационна политика на държавно равнище.

"Българските правителства по традиция са непоследователни, т.е. нищо не може да гарантира, че средствата, похарчени до момента за инвестиции в иновативни проекти, няма да бъдат хвърлени на вятъра от следващите управляващи. Представете си да имаме такъв подход и с магистралите: едно правителство строи 100 км. отсечка, идва следващото и казва: Не, това не ни харесва. Ще минем по нашия си път!", коментира изпълнителният директор на ICB Стоян Боев, който категорично се обявява "за" необходимостта от държавна подкрепа за науката и иновациите. "Целенасочената държавна политика не гарантира успех на фирмите, а дава възможност на най-добрите да се позиционират добре и да постигнат реални резултати.", обяснява оцетой.

През последните няколко години правителството в оставка на ГЕРБ разработи няколко стратегически документа за развитието на България в отговор на стратегията на ЕС "Европа 2020", която, от една страна включва мерки за опазване на финансовата стабилност на страните членки, а от друга, залага на стимулиране на конкурентна икономика на знанието. Това са Националната програма за реформи 2014-2020, Националната стратегия за развитие "България 2020" и Националната стратегия на България за развитие научните изследвания до 2020 г. И трите документа подчертават необходимостта от по-сериозна политическа и финансова подкрепа за развитие на иновациите, по-интегриран подход, сътрудничество между образователните институции, научните звена и индустрията, инвестиции в човешкия капитал. Без да дава обосновка на мотивите за техния избор, Стратегията за научните изследвания определя следните приоритетни сектори за развитие на наука и иновации у нас: енергия, енергийна ефективност и транспорт; развитие на зелени и екотехнологии; здраве, качество на живот и биохрани; нови материали и технологии; културно-историческо наследство и ИКТ. Изготвянето на тези стратегии безспорно има своето значение за дефинирането на държавната иновационна политика, но дали то ще даде желаните резултат? "Разработени документи има - регионални иновационни стратегии, които вече са остарели, различни инициативи, изготвени още по времето на Шеста рамкова програма (2000-2006 г.), проект на Закон за иновациите. Документи могат да се напишат за пред европейските институции, но факт е, че в България иновациите не са приоритет.", категоричен е Ангел Милев, Програмен директор на фондация "Приложни изследвания и комуникации" (ПИК) и координатор на Enterprise Europe Network за България.

Според него, основният проблем е залегнал в липсата на съгласуваност между различните институции, отговорни за развитието на иновациите. Програмите за научно-развойни процеси са съсредоточени в образователното министерство, а тези, които засягат икономиката, са в ръцете на икономическото. Транспортното ведомство администрира част от приоритетите на Седма рамкова програма. Други, чисто изпълнителски функции пък са делегирани на Агенцията за насърчаване на малките и средни предприятия. За да се сложи ред в управленския хаос, от фондацията и в тазгодишния си доклад предлагат да се създаде единно звено, министерство или агенция, което да поеме всички ангажменти, свързани с иновационната политика на България. Тази идея, които за българската реалност може и да звучи новаторски, всъщност отдавна се прилага в световната практика - както във водещи иноватори, каквито са Израел и Норвегия, така в балкански страни като Сърбия и Хърватия.

Фактите говорят

На фона на амбициозните планове, заявени на хартия, фактите потвърждават, че развитието на икономика, базирана на знанието, остава на заден план в дневния ред на управлявалото ни през последните 4 години правителство. На първо място, въпреки обещаното в Националната програма за реформи постепенно увеличение на държавните инвестиции в НИРД до 1.5% от БВП, досега те на практика намаляват (до 0.4 % от БВП). Според годишния доклад на фондация ПИК "Иновации, бг 2012", спад на инвестициите в наука и образование се наблюдава при всеки от източниците на финансиране - в държавния сектор със 17% на годишна база, в бизнеса - с 36%, във висшето образование - с 23%, а в неправителствения сектор - с 39%. Ако съдим по прогнозата на Министерството на финансите за периода 2013-2015 г., тази тенденция ще се запази, тъй като документът не предвижда никакво увеличение на средствата за наука, технологии и иновации. Ограничените държавни средства донякъде биха могли да се компенсират от наличието на външно финансиране най-вече по линия на европейските фондове, което обаче не е достатъчно ефективно - по мерките за иновации на **ОП "Конкурентоспособност"** са усвоени едва 3.82% при договорени към момента над 90% (по данни на информационната система ИСУН). Неслучайно драстично спада и броят на заетите с научно-развойна с дейност у нас - само за една година от 2009 г. до 2010 г. е отчетен срив от 14%.

На неуспех изглежда обречена и една дългоочакваните инициативи на държавно равнище - приемането на Закон за иновациите. Проектозаконът беше предложен за обществено обсъждане още през миналата година, но до момента още е в ръцете на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, за да получи формалното одобрение на Министерския съвет и да бъде гласуван от Парламента. "МИЕТ трудно може да придвижи Закона. Нещата изглеждат застинали на едно място, а може би вече дори е твърде късно.", коментира Ангел Милев, който лично е участвал изготвянето на проекта. Впоследствие обаче предложението претърпява множество корекции, като според експерти в сегашния му вариант то не може да отговори на големите обществени очаквания. Причината е, че Законът за иновациите чисто формално регламентира дейността на икономическите субекти и административните структури,

без да предложи доказани на световно равнище мерки от иновационната управленска практика, каквито са данъчните облекчения за иновативните компании, създаването на т.нар. предтърговски обществени поръчки и насърчаването на предприемаческото сред академичната общност.

Подплатено със скандал

И за да завършим щрихите на общата не особено розова картина на българския научен сектор, не можем да подминем продължилите месеци наред скандали и неуредици с двата държавни фонда, финансиращи иновативни проекти и научни разработки - Националният иновационен фонд (НИФ) и Фонд "Научни изследвания" (ФНИ). Още от края на миналата година недоволни учени започнаха масови протести срещу ширещата се корупция в научния фонд, намерила най-ясно изражения в тотално компрометираната конкурсна сесия за 2012 г. Припомняме, че през миналата година фондът разполагаше с бюджет в размер на 14.8 млн. лв., но от отчета за финансовото му изпълнение стана ясно, че всъщност са раздадени с над 234 хил. лв. повече. Това обаче далеч не е най-сериозното нарушение, установено при проверката на Инспектората към Министерския съвет, която откри общо 60 нередности в работата на ФНИ. Оказа се, че в миналогодишната конкурсна сесия неправомерно са разпределяни сериозни суми за проекти в области, които не спадат сред официално определените за приоритетни за българската наука. Това са областите "Мултидисциплинарни изследвания с приложение в повече от едно приоритетно направление" и "Педагогически науки". На етап оценка на проектите и отпускане на финансовата помощ пък са регистрирани фрапиращи случаи на конфликти на интереси, и нарушения при сключването на договорите. Всичко това стана причина за оставката на бившия образователен министър Сергей Игнатов, който, сякаш за да се потушат страстите в научната общност, бе наследен от председателя на БАН акад. Стефан Воденичаров (в момента също в оставка). В самия фонд също заваляха оставки - на неговия председател Христо Петров и почти цялото изпълнително тяло. В същото време, след като протестите на учените продължиха, стана ясно, че отхвърлените с неясни аргументи проекти през 2012 г. ще бъдат преразгледани в извънредна сесия. Не е ясно обаче дали какво ще стане със средствата, раздадени на проекти на приближени до бившето ръководство на фонда, особено след като кабинетът подаде колективна оставка и в момента страната е в очакване на ново управление - експертно или избрано след предсрочни избори, (към редакционното приключване на броя предстои президентът Росен Плевнелиев да връчи мандат за сформирание на временно правителство на най-голямата парламентарна група ГЕРБ - бел.авт.).

Макар и в не толкова шокиращи размери, работата на иновационния фонд също буди известни съмнения. Те са свързани най-вече с проведената при пълна конфиденциалност последна, Шеста конкурсна сесия, с бюджет 5 млн. лв. Това изискване е регламентирано в Чл. 37, ал. 1 от правилника за управление на средствата от НИФ, според която "всички обстоятелства и данни, свързани с кандидатите, конкурсната документация, включително проектите, оценяването, класирането, условията по подписаните договори, цените, плащанията по договорите, както и партньорите, представляват служебна информация." Тук логично идва въпросът кое налага публични средства да бъдат раздавани на частни фирми в условия на липса на прозрачност и неспазване на правилата на свободната конкуренция, но задоволителен отговор не бе даде нито икономическото ведомство, което ръководи работата на НИФ, нито от Агенцията за МСП, която го администрира.

Какво иска бизнесът

"Преди да започнем да говорим за иновации, трябва да разграничим три различни етапа на иновацията - първият е самото формиране на новаторската идея, следва превръщането ѝ в продукт и третият етап е успешната ѝ реализация на пазара. Една екосистема трябва да поддържа и трите компонента, за да имаме успешен пазар на български иновации", обяснява Стоян Боев. Става ясно, че у нас компаниите изпитват затруднения още на първия етап от иновационната си дейност, поради недостиг на хора, обучени "да решават проблеми". Проблемът е, че образователната система в България до голяма степен все още оценява хората според способността им да предават определени знания, а не да ги прилагат, намирайки решения на реални задачи. Ето защо, по думите на г-н Боев, на фирмите им се налага да плащат косвен данък "образование", бивайки принудени да обучават служителите си от самото им постъпване на работа. "Докато ние нямаме развити университети, няма как да очакваме голям брой на иновациите.", смята още той.

Нуждата от държавна подкрепа е още по-осезаема във вторите две фази от живота на едно новаторско откритие - тези на разработка и маркетинг, които изискват сериозен финансов гръб. Според Стоян Боев не всичко опира до финансиране - често продуктът не може да се реализира, дори и да е уникален. Човек трябва да има мрежа от контакти, които да го

поддържат, освен сериозни финансови възможности. Затова според него е необходимо правителството да застава стратегически зад определени проекти или компании, помагайки им да се позиционират на световните пазари като такива с висока добавена стойност. Голяма стъпка напред в тази посока е проектът за София тех парк, който има потенциала да изиграе много важна роля за иновационната среда - както за качествено обучение на кадри, така и за създаване на контакти (повече за технопарка - в интервюто с неговия изпълнителен директор Елица Панайотова на стр. 29-29). Макар и да съществуват сериозни опасения, че София тех може да остане само един мащабен инфраструктурен проект без реална стойност за иновационната екосистема, все пак инициативата се приема от бизнеса и науката по-скоро с оптимизъм, именно защото зад нея твърдо застават президентът Росен Плевнелиев и Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

"Бизнесът иска едно нещо, а то не се случва, а именно осъществяването на рекапитулация и оценка за ефекта от осигуряването на финансиране за иновации, както трябва да бъде с всеки един бюджетен разход.", допълва зам.-председателят на Българската стопанска камара Камен Колев. Според него, от чисто бизнес гледна точка, трябва фокусът да е върху ефекта, а не върху осигуряването на средства за максимален брой проекти. "Ние финансираме 100 разработки с надеждата всяка една от а излезе успешна. Не можем да говорим за "надежда" при научно-изследователски разработки с приложна стойност. От тези иновации трябва да се очаква много повече.", убеден е той.

Стоян Боев допълва, че за да се намери правилната формула за развитие на иновациите, самото общество трябва да бъде иновативно. "То трябва да бъде и толерантно към провала, защото не винаги новите идеи се указват успешни и работещи. Неуспехите обаче дват резултат - те ни показват правилния път към откритието на нещо ново. Когато съществуват разбиране и толерантност към неуспеха, хората получават необходимата смелост да мечтаят и да създават."

Лицензирай спокойствието си!

В епохата на информационните технологии софтуерът е незаменим компонент за всеки един бизнес. За да успеят компаниите да извлекат максималното от софтуера, който използват обаче, то те трябва да го управляват добре, също както всеки друг фирмен актив. Недоброто управление на софтуерните активи би лишило всяка компания от продуктивност и лесно би могло да доведе до нежелани случаи на софтуерно пиратство с всички негативни правни последици от това. Пиратският софтуер, от своя страна, не се ползва с гаранциите и поддръжката на софтуерните издатели. Той обаче е един от основните източници на вируси и би могъл лесно да повреди или унищожи информацията, съдържаща се на фирмените компютри.

Динамичният свят, в който се развива бизнеса на 21 век, изисква от съвременния мениджър да превърне управлението на риска в един от своите приоритети. Въвеждането на система за ефективно управление на софтуерните активи е основна стъпка в тази посока и дава множество предимства за бизнеса. Благодарение на нея компаниите контролират и планират правилно разходите си за придобиване на действително необходимия им софтуер и хардуер, за неговата поддръжка и актуализация. Въвеждането на система за ефективно управление на софтуерните активи дава нужната гаранция и качествена поддръжка на използваните компютърни програми, като елиминира редица технически рискове за материалните активи и фирмената информация на компаниите. Тя отстранява и рисковете от правно естество, като позволява стриктна счетоводна и данъчна отчетност на фирмените софтуерни активи и своевременно откриване на нелицензираните копия на компютърни програми.

Повече информация за системата за ефективно управление на софтуерните активи и способите за нейното въвеждане може да откриете на www.bsa.org/bulgaria.

Големите надежди за новите програми

В отговор на стратегиите на ЕС, които тясно обвързват отпускането на еврофинансиране с устойчиви инвестиции в наука и иновации, България започна работа по изготвянето на две оперативни програми, натоварени с големи надежди от страна на бизнеса и научната общност.

Оперативна програма "Предприемачество и иновации (2014-2020)"

Предвижда се програмата, която ще наследи ОП "Конкурентоспособност", да разполага с двойно по-голям бюджет, надхвърлящ 2 млрд. евро. Средствата ще се разпределят в три ключови приоритета: иновации, енергийна ефективност и подпомагане на конкурентоспособността на предприятията. Процедурите по кандидатстване и изпълнение на проектите в рамките на новата програма ще са значително по-опростени, като се очаква да бъде въведено подаването на документи онлайн, кандидатстването с един проект по няколко мерки, и др. облекчения за бенефициентите.

Оперативна програма "Наука и образование (2014-2020)"

След като Кабинетът на ГЕРБ официално обяви науката и образованието за национални приоритети за следващия програмен период, логично финансирането за сектора ще бъде обособено в отделна оперативна програма. Вече са ясни и петте ѝ приоритета: Научни изследвания и технологично развитие; Образование за реална заетост, мобилност и предприемачество; Образователна среда за активно социално приобщаване; Образование, умения и учене през целия живот; Подобряване на образователната инфраструктура.

Дата: 15.03.2013

Източник: сп. Enterprise

Страница: 26,27,28,30

Брой думи: 2141

Резюме: Целта ни е не да осигуряваме евтина работна ръка на чуждестранните фирми, а да развиваме човешкия потенциал и икономика на високата добавена стойност, категорична е Елица Панайотова, изпълнителен директор на София тех парк АД. За бъдещето на проекта и влиянието му върху конкурентоспособността на българските наука и бизнес с г-жа Панайотова разговаря Мария Черешева.

Заглавие: Инфраструктурата не е мръсна дума

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Целта ни е не да осигуряваме евтина работна ръка на чуждестранните фирми, а да развиваме човешкия потенциал и икономика на високата добавена стойност, категорична е Елица Панайотова, изпълнителен директор на София тех парк АД. За бъдещето на проекта и влиянието му върху конкурентоспособността на българските наука и бизнес с г-жа Панайотова разговаря Мария Черешева.

Г-жо Панайотова, през януари дружеството София тех парк получи финансиране в размер на 50 млн. ле. по ОП "Конкурентоспособност", което може да се смята за формален старт на проекта. Какво предстои оттук нататък?

Като всяко дружество, което оперира с публични средства, в момента сме фокусирани върху старта на обществените поръчки - за проектиране, строителство и оборудване. До 2015 г. средствата трябва да са усвоени по различните дейности. Едните от тях са чисто инфраструктурни - реконструкция на сградите и изграждане на нови, другите са свързани с оборудването на лабораториите, а третите - със самата издръжка на екипа по управлението и подготовката на същинската част, която ще случва в парка - срещи, конференции, обучения. Всичко, което гравитира около ключовите компоненти на един такъв парк - наука, образование, бизнес, стартиращи компании.

Имате ли вече концепция за това как ще функционира технопаркът след изграждането на ключовата инфраструктура, т.е. как ефективно ще се осъществява връзката между образованието, науката и бизнеса?

Намираме се в един много начален етап от целия процес, буквално на половин година от началото на реализацията му, поради което за момента нещата все още са очертани в една обща рамка и тепърва ще бъдат разписани в детайли. Вече подписахме партньорства с водещите образователни институции в София, тъй като засега първите стъпки се случват тук, в столицата. Това са Софийският университет, Техническият университет, БАН, Университетът за национално и световно стопанство. Предстоят срещи с Нов български, Американския и Медицинския университет. Подходът към всички образователни институции е следният - те предлагат да надградят научно-технологичната си база с апаратурата, с която ние оборудваме нашите лаборатории, като целта е тя да се използва и от малкия и среден бизнес. Идеята е да бъде изградена ключова инфраструктура, която да събира на едно място и науката и бизнеса, като създава по-силно сътрудничество между тях и съответно науката да има по-приложна част. Именно това е същността на технологичния трансфер - научно-изследователските открития да могат да намират реално приложение в бизнеса. Това са механизми, които тепърва ще бъдат разработвани и обсъждани. Например, Индия е възприела следната политика: научните звена държат патентите за своите разработки определен брой години и, ако те не намерят приложение, патентите падат, за да се даде шанса на компании и стартиращи предприемачи да ги реализират. Т.е., широк кръг от компании да получават безплатен достъп до наука, за да се види дали това ще даде допълнителен тласък на икономиката.

И Все пак, къде ще падне фокусът?

Фокусът е именно върху интердисциплинарния подход, който е световна тенденция и се изразява в това да събереш на едно място хора с много различни квалификации и опит, и да ги научиш как да обменят идеи, и да видиш какъв би могъл да бъде резултатът. Когато предлагаш една инфраструктура, която надгражда, а не дублира вече съществуващата, това моментално става притегателна точка за хора от различните университети, както и от бизнеса.

За да се осъществи този обмен на идеи, е необходимо и прилагането на т.нар. "меки мерки". Какво включват те?

Това са едни от основните дейности, които искаме да започнем още от тази година, за да подготвим съдържателната част на парка, която е и много по-важната. Целта ни е през тези три години паралелно с изграждането на сградите и лабораториите да се фокусираме върху организацията и на събитията - срещи, конференции, обмен на контакти, чрез които да можем да подпомогнем средата като цяло.

Ще разчитате ли на публично финансиране и за следващите периоди?

Към момента единственото ни финансиране е по линия на спечеления проект по **ОП "Конкурентоспособност"**, но ние, като дружество, можем да кандидатстваме за финансова подкрепа от разнообразни източници през следващия програмен период, и то към различни управляващи органи. Например, за някои наши дейности програмите на социалното министерство и на това на образованието и науката са много по-адекватни от тези, администрирани от икономическото ведомство. Като цяло, наuchнотехнологичният парк е многопрограмен проект - той има много компоненти и съответно може да кандидатства по различни програми. Също така се надяваме, че с течение на времето, когато проектът набере скорост и стане видим, ще има интерес от страна на компаниите, които да изградят офисите си в парка, защото искат да са близо до тази среда. Среда на приложна наука, стартиращи компании - това е целта: да превърнем мястото в притегателен център за компании, било то стартъпи или утвърдени фирми, развиващи научно-изследователска дейност, научни звена, студенти.

Какви фирми очаквате да привлечете - български или международни?

И двете, тъй като целта на проекта е той да бъде с регионално влияние, да привлечи фирми от региона и да създава продукт на световно ниво.

Нашият пазар е твърде малък, за да се целим на локално равнище, и шансът ни е в това за в бъдеще да се раждат все повече компании, за чиито продукти и идеи таргетът е глобален. Дори и в момента има интерес към парка, но поради ранния етап на процесите, засега той е само принципен, като се надяваме с напредъка на дейностите ни той да става все по-конкретен. Искаме да привлечем чужди компании, и то не само тези, които вече присъстват тук, а такива, които идват у нас именно заради добрите ни специалисти в определена област.

По принцип България е известна като евтина аутсорсинг дестинация на основни бизнес процеси. Очаквате ли чрез София тех парк да привлечете компании, които да изнасят научно-развойните си звена у нас?

Успехът на проекта би означавал точно това да се привлекат инвестиции с висока добавена стойност. Тук обаче трябва да се подчертае, че София тех парк е платформа, той не може да произведе нещо, което го няма. За да дойдат този тип компании, трябва университетите и научните звена да разполагат с определен научен капацитет и подходящи кадри със знания и експертиза в точно определени сфери. Лично аз съм на мнение, че за някои неща България си остава аутсорсинг дестинация, но за други вече не е. Да, продължават да се откриват нови кол центрове и такива за изнесени услуги, но в областта на ИКТ се развива все повече научноизследователска дейност. Някои компании стартираха като аутсорсинг, но вече са със съвсем различен профил, което само по себе си говори за развиване и зрялост на пазара. Надяваме се това да продължи, тъй като нашият фокус не е в евтините услуги, а точно в обратното - продукт и икономика с висока добавена стойност. Естествено, че заетостта е от значение, но за нас тя не е на всяка цена. Профилът ни е в човешкия потенциал, като основен е мисловният капацитет.

Кои са областите с най-голям потенциал за развиване на продукт с висока добавена стойност, които ще бъдат развивани в парка?

София тех парк е полу, а не строго профилиран проект, след като и първоначалните проучвания показваха, че не е добре фокусът да се поставя само върху една тема. Затова те са три - ИКТ, природни науки и енергия. Всяка една от тези сфери сама по себе си е огромна и дава възможността в нея да влязат многобройни дейности. Тепърва предстои да се види как ще се развива всеки от ключовите приоритети и колко голяма активност ще има от страна на пазара, предприемачите и науката.

Предполагам сте наясно с опасенията на бизнеса и неправителствения сектор, че София тех парк може да си остане само един инфраструктурен проект. Какви са основните рискове пред успешната реализация на инициативата?

Рискове има при всяко едно начало, особено, когато то е толкова радикално. Аз смятам, че те са преодолими, но това до голяма степен зависи от активността на всички заинтересовани страни. Говорим за активност не само на ниво бизнес, образование и наука, а и на равнище държавни политика. Затова се надявам, че фокусът на държавата върху иновациите ще се засилва, че ще се появи държавен фонд, който да подкрепя усилията на иновативни стартъп

компани. Има много процеси, които тепърва предстои да се случват, но трябва да има една база, върху която да се стъпи. И ние решихме, че тази база няма да е само една инфраструктура, включваща инкубатор, интерактивен музей, и т.н., а че ще изградим и лаборатории, с които да осигурим необходимия инструментариум за правене на приложна наука. Ето защо вече се свързваме и с хора, които съвсем независимо се опитват да спечелят европейско финансиране за своите научни проекти и да ги привлечем да ги осъществяват при нас. Така ще се получи концентрация, чрез която се постига по-добър ефект, дори и чисто икономически. Например, когато един консорциум от фирми или университети спечели проект и закупи необходимото оборудване, не е ясно дали успява да го натовари достатъчно, за да се изплати. Същевременно тази техника не може да се ползва от всички. Точно това искаме да преодолеем, предоставяйки една апаратура, която да се ползва на споделен принцип, да се натоварва максимално, и оттам да има средства за нейното обновяване и поддръжка. Инфраструктурата е важна, тя не е мръсна дума. На среща м.г. с председателя на ЦЕРН, той и неговите колеги подчертаха точно това - ЦЕРН е един инфраструктурен проект, който привлича учени от цял свят. Ние се движим с предпазливи стъпки точно натам - да създадем и надградим "state-of-the-art" инфраструктура, която да задържи българските учени у нас и същевременно да привлече такива от региона и света.

Ще ползвате ли чужд опит при осъществяването на същинската част на проекта и управлението на потенциалните рискове?

След месец предстои сформирането на Консултативен съвет на проекта от представители на науката, бизнеса, правителството, фондовете за рисков капитал, който даде една широка визия при определяне на стратегическите ни приоритети. През миналата година проведохме много срещи, както на държавно, така на чисто експертно ниво, като имахме възможността да видим различни примери за научнотехнологични паркове в Европа, САЩ, Израел, Индия. Няма модел, който може да бъде взет и привнесен към българските условия, но най-важното е, че събрахме много информация именно за рисковете при стартирането на такъв проект и вярвам, че сме на прав път.

Говори се и за втори тех парк около Пловдив. Има ли пазарът капацитет за два такива проекта? Двата проекта са с много различен фокус, по никакъв начин не се застъпват и в този смисъл аз съм положително настроена. Средището на агротехнологиите и хранително-вкусовата промишленост не е София. Пловдив е едно логично място. Нашият екип е запознат с идеята и с удоволствие бихме помогнали и споделили опит в концептуалната част, най-вече за да се избегнат грешки, които ние сме срещнали през краткия шестмесечен живот на нашия проект. Инфраструктурата или иновациите ще поставят България сред модерните и конкурентоспособни икономики в ЕС?

И проектът за София тех парк, и самата *програма "Конкурентоспособност"*, са насочени към инфраструктурно финансиране. Цялата рамка на *програмата* е такава. Но според мен има нужда от това, като разделянето на нещата - от една страна на чисто физическата среда, сградите, и на оборудването, е един адекватен и балансиран подход за това какво трябва да се случи като първа стъпка. Не може да очакваме да се развива икономика на висока добавена стойност, без да имаме инструментите за това.

Що се отнася до иновационната политика на България, доколкото тя съществува, основните критики са, че липсва координация между отделните звена, които ръководят мерки и програми в областта. Какви са Вашите впечатления и според Вас как държавата може да осигури ефективна подкрепа за развитието на иновативния потенциал на България, стъпвайки вече върху такава база, каквато скоро ще бъде София тех парк?

Покрай работата си по проекта ние събираме много информация за това какво се случва в отделните министерства, що се отнася до дейностите, които имат пресечна точка в технологичния парк. Това е един от плюсовете на проекта, тъй като смятам, че той ще изиграе много положителна роля точно по отношение на координацията между различните министерства, и проектите, които те управляват. Факт е, че всички те искат да допринесат за развитието на този парк. Всъщност, това е една от основните роли на проекта, било то и виртуална - ако всички процеси, свързани с иновациите, минават през едно място, било то и чисто информативно, ще направим една голяма крачка. Освен това, в момента, в който правителството застава зад един такъв проект, той започва да изисква воденето на политики за изграждане на иновационната екосистема и координация между тях. В общи линии смятам, че София тех парк ще изиграе ролята на катализатор на вече започнали процеси, които трябва да се ускорят и сложат в ред, за да имаме изобщо успех като държава и нация.

Като мениджър, какво означава за Вас предизвикателството да застанете начело на този иновативен и рисков проект?

Винаги ме е привличало предизвикателството да работя по нови, различни, визионерски проекти, т.е. проекти, целящи промяна на средата. Това е процес, който винаги ме е провокирал, както и процес, в който аз самата имам шанса да науча много. А аз държа да научавам нови неща покрай работата си. Именно това ме привлече в и този проект - смисълът от него, дългосрочната му визия и голямото предизвикателство.

Интернет издания и социални мрежи

Дата: 14.03.2013

Източник: www.moreto.net

Връзка: <http://www.moreto.net/novini.php?n=204327>

Брой думи: 161

Резюме: Министерство на икономиката, енергетиката и туризма проведе в гр. Варна последния информационен ден за представяне на процедура BG161PO003-2.4.02 „Подкрепа за развитието на клъстерите в България”. Експертите на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ представиха допустимите дейности и кандидати, етапите и начина за оценяване и класиране на проектите предложения, както и финансовото и техническо изпълнение на проектите.

Заглавие: Завърши представянето на процедурата за клъстерно развитие във Варна

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Министерство на икономиката, енергетиката и туризма проведе в гр. Варна последния информационен ден за представяне на процедура BG161PO003-2.4.02 „Подкрепа за развитието на клъстерите в България”. Експертите на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ представиха допустимите дейности и кандидати, етапите и начина за оценяване и класиране на проектите предложения, както и финансовото и техническо изпълнение на проектите.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 предоставя 19 558 300 лв. за развитие на клъстерите, като максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по всеки индивидуален проект е 2 млн. лева, а минималният – 100 000 лева. Продължителността на проектите е 18 месеца.

Процедурата за безвъзмездна финансова помощ се реализира с финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

Пълният пакет документи и Насоките за кандидатстване по процедурата са публикувани на интернет страницата на оперативната *програма*: www.opcompetitiveness.bg, както и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България: www.eufunds.bg.

Дата: 14.03.2013

Източник: www.varna24.bg

Връзка: <http://news.varna24.bg/421384.html>

Брой думи: 158

Резюме: Министерство на икономиката, енергетиката и туризма проведе в гр. Варна последния информационен ден за представяне на процедура BG161PO003-2.4.02 "Подкрепа за развитието на клъстерите в България".

Заглавие: Представиха във Варна процедурата за подкрепа на клъстерите

Подзаглавие:

Автор:

Текст: Министерство на икономиката, енергетиката и туризма проведе в гр. Варна последния информационен ден за представяне на процедура BG161PO003-2.4.02 "Подкрепа за развитието на клъстерите в България". Експертите на Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" представиха допустимите дейности и кандидати, етапите и начина за оценяване и класиране на проектните предложения, както и финансовото и техническо изпълнение на проектите. *Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013* предоставя 19 558 300 лв. за развитие на клъстерите, като максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по всеки индивидуален проект е 2 млн. лева, а минималният - 100000 лева. Продължителността на проектите е 18 месеца. Процедурата за безвъзмездна финансова помощ се реализира с финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Пълният пакет документи и Насоките за кандидатстване по процедурата са публикувани на интернет страницата на оперативната програма: www.opcompetitiveness.bg, както и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България: www.eufunds.bg.

Дата: 14.03.2013

Източник: www.facebook.com

Връзка:

<http://www.facebook.com/pages/%D0%9E%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BD-%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BD-%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8A%D1%80-%D0%9F%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B4%D0%B8%D0%B2/173638276090353>

Брой думи: 353

Резюме: преди 4 часа

Опростен подход за избор на подизпълнители по проекти. Министерският съвет прие нов, опростен подход за избор на подизпълнители от страна на бенефициентите, които изпълняват проекти, съфинансирани със средства от ЕС, чрез изменение на ПМС №55/2007 г.

Заглавие: Областен информационен център - Пловдив

Подзаглавие:

Автор:

Текст: преди 4 часа

Опростен подход за избор на подизпълнители по проекти. Министерският съвет прие нов, опростен подход за избор на подизпълнители от страна на бенефициентите, които изпълняват проекти, съфинансирани със средства от ЕС, чрез изменение на ПМС №55/2007 г.

Промяната в нормативната уредба оптимизира и намалява административната тежест върху кандидатите за безвъзмездна финансова помощ и бенефициентите, с цел бизнесът да бъде улеснен при реализиране на инвестиции с европейски средства чрез опростен ред за избор на изпълнители, а именно провеждане на една процедура за набиране на оферти - чрез публична покана.

Изборът с публична покана е процедура, при която право да подават оферти имат всички заинтересовани лица. Кандидатите за финансиране и бенефициентите трябва да прилагат процедурата, когато размерът на безвъзмездна финансова помощ е по-голям от 50 на сто от общата сума на проекта и при наличие на едно от следните условия:

1. когато предвидената стойност за строителство, в това число съфинансирането от страна на бенефициента, без ДДС, е равна или по-висока от 60 000 лв.;
2. когато предвидената стойност за доставки или услуги, в това число съфинансирането от страна на бенефициента, без ДДС, е равна или по-висока от 20 000 лв.

В тази връзка, Договарящият орган на *Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013*, Ви уведомява, че всички тържни документи за провеждане на процедури, подадени в срок до 20.03.2013 г. в регионалните сектори на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ за осъществяване на предварителен контрол ще бъдат довършени по досегашния ред, в случай че няма нужда от изискване на допълнителни документи или извършване на корекции. Всеки бенефициент, представил тържна документация за провеждане на процедура по реда на ПМС №55/2007 г. за осъществяване на предварителен контрол, може да заяви желанието си да бъде прекратена проверката и да стартира процедурата по новия, опростен ред.

Към настоящия момент Договарящият орган на *Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013* разработва образци на новите документи за провеждане на процедура на избор чрез публична покана и инструкции за бенефициентите относно промените в нормативната уредба, които ще бъдат допълнително публикувани след обнародване на новото постановление. Предстои провеждането и на обученията за бенефициентите, за които ще бъдете уведомени своевременно.

Дата: 14.03.2013

Източник: www.facebook.com

Връзка: <http://www.facebook.com/OblastenInformacionenCentrRazgrad>

Брой думи: 265

Резюме: преди 8 часа

ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА В ГРАД ЦАР КАЛОЯН - 12.03.2013 (7 снимки)

Представители на бизнеса, общинската администрация, мрежата „Глоб@лни библиотеки“ и граждани от община Цар Калоян взеха участие в организираната от Областния информационен център–Разград среща.

Заглавие: Областен информационен център - Разград

Подзаглавие:

Автор:

Текст: преди 8 часа

ИНФОРМАЦИОННА СРЕЩА В ГРАД ЦАР КАЛОЯН - 12.03.2013 (7 снимки)

Представители на бизнеса, общинската администрация, мрежата „Глоб@лни библиотеки“ и граждани от община Цар Калоян взеха участие в организираната от Областния информационен център–Разград среща.

Представени бяха актуални възможности за привличане на средства от европейските фондове по оперативните програми (ОП) през 2013 година. За бизнеса те са по активните и предстоящи процедури на ОП „Конкурентоспособност“ и инициативата JEREMIE, а за общинската администрация - възможностите за кандидатстване с проектни предложения по ОП „Административен капацитет“.

Обърнато бе внимание на предоставяната безвъзмездна техническа помощ по оперативните програми „Регионално развитие“ и „Околна среда“, по които бенефициентите са местни и регионални власти. Помощта се предоставя в рамките на проект № 0086-ЦКЗ-1.5 „Създаване на мобилно експертно звено за подкрепа на местните и регионалните администрации при изпълнението и управлението на проекти, финансирани от Структурните и Кохезионния фондове“.

Участниците в събитието проявиха интерес към новия програмен период 2014-2020 г. Зададените въпроси бяха свързани с новите разработвани оперативни програми “Наука и образование за интелигентен растеж” и „Иновации и конкурентоспособност“. Интерес имаше и към бъдещата програма за развитие на селските райони.

След срещата екипът на ОИЦ-Разград продължи да информира гражданите от община Цар Калоян в изнесената приемна. Зададени бяха и получиха отговор множество въпроси по процедурите „Енергийна ефективност и зелена икономика“, „Подкрепа за развитието на клъстерите в България“ и предстоящата за обявяване „Внедряване на иновации в предприятията“.

ОИЦ - Разград е част от мрежата от 28 информационни центрове за популяризиране на Кохезионната политика на Европейския съюз, създадени с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Техническа помощ“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.